

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Aika 30.10.2023, klo 13:00 - 16:23

Paikka Frenckellin auditorio

Käsitellyt asiat

§ 436 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

§ 437 Pöytäkirjan tarkastus

§ 438 Valtuuston päätösten täytäntöönpano

§ 439 Väestökatsaus muuttajaprofiileihin Tampereella ja Kuusikkokunnissa (kehittämiskokousasia)

§ 440 Tampereen pysäköintipolitiikan päivityksen tilannekatsaus, vuorovaikutus ja tavoitteet (kehittämiskokousasia)

§ 441 Tampereen kaupungin talouskatsaus 9/2023

§ 442 Tuloveroprosentti ja kiinteistöveroprosentit vuodelle 2024

§ 443 Vuoden 2024 talousarvion ja vuosien 2024-2027 taloussuunnitelman hyväksyminen sekä talousarvion yhteydessä käsiteltävät valtuustoaloitteet ja talousarvioon liittyvät asiat

§ 444 Tampereen kaupungin lausunto Pirkanmaan hyvinvointialueen asumispalveluihin liittyvistä selvityksistä

§ 445 Lautakuntien ja jaostojen ym. sekä viranhaltijoiden ym. päätösten otto-oikeus

§ 446 Tiedoksi merkittävät asiat

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Saapuvilla olleet jäsenet

Kummola Kalervo, puheenjohtaja
Lyly Lauri, 1. varapuheenjohtaja
Jussila Anne-Mari, 2. varapuheenjohtaja
Kaleva Lassi, 3. varapuheenjohtaja
Haapa-aho Olga, varajäsen
Hanhilahti Vilhartti
Kaivonen Kirsi
Markkanen Jouni
Raevaara Arne
Rokosa Inna
Stenhäll Jaakko
Taina Anneli
Torkkola Sinikka, varajäsen

Muut saapuvilla olleet

Nurminen Ilmari, valtuuston pj., poistui 15:38
Järvenpää Elina, valtuuston 1. vpj.
Mustakallio Jaakko, valtuuston 2. vpj.
Aaltonen Mikko, valtuuston 3. vpj., poistui 15:57
Salmi Pekka, apulaispormestari
Helimo Matti, apulaispormestari
Sasi Ilkka, apulaispormestari
Yli-Rajala Juha, konsernijohtaja, esittelijä
Kannonlahti Katja, viestintäjohtaja
Klami Laura, lakiasiaintohtaja, sihteeri
Nikkilä Elina T, hallintosihteeri, pöytäkirjanpitäjä
Dündar-Järvinen Aila, valtuustoryhmän pj., poistui 15:58
Pursiainen Sirpa, valtuustoryhmän pj., poistui 15:58
Priimägi Oliver, nuorisovaltuuston edustaja, poistui 15:58
Linnamaa Reija, strategiajohtaja, saapui 13:08, poistui 16:22
Ahlgrén-Holappa Johanna, kaupunkitietopäällikkö, saapui 13:08, poistui 14:49
Mamia Tero, analyttikko, saapui 13:08, poistui 14:49
Kiilunen Nina, suunnittelija, saapui 13:08, poistui 14:49
Nurminen Mikko, johtaja, saapui 14:53, poistui 15:58
Lindfors Jukka, suunnittelujohtaja, saapui 14:53, poistui 15:58
Vandell Ari, suunnittelupäällikkö, saapui 14:53, poistui 15:58
Männikkö Jukka, talousjohtaja, saapui 15:59, poistui 16:07
Sola Monika, strategiacontroller, saapui 16:07, poistui 16:22

Poissa

Krasniqi Brigita
Tapio Mitja

Allekirjoitukset

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Kalervo Kummola
Puheenjohtaja

Laura Klami
Sihteeri

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

Anne-Mari Jussila

Sinikka Torkkola

muut allekirjoittajat

Lauri Lylly
puheenjohtaja § 444

Kirsi Kaivonen
pöytäkirjantarkastaja § 444

Elina T Nikkilä
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Yleisesti nähtäville www.tampere.fi

Elina T Nikkilä, hallintosihteeri

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

---

§ 436

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätösehdotus oli

Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

---

§ 437

Pöytäkirjan tarkastus

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätösehdotus oli

Pöytäkirjantarkastajiksi valitaan Anne-Mari Jussila ja Sinikka Torkkola (varalle Kirsi Kaivonen ja Lassi Kaleva).

Perustelut

Pöytäkirja on tarkastettavana ja sähköisesti allekirjoitettavana viimeistään maanantaina 6.11.2023.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

---

§ 438

Valtuuston päätösten täytäntöönpano

TRE:440/00.00.03/2023

Valmistelija / lisätiedot:
Klami Laura

Valmistelijan yhteystiedot

Hallintosihteeri Elina T Nikkilä, puh. 040 801 6102, etunimi.t.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasiaainjohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Valtuuston 23.10.2023 kokouksen täytäntöönpanolistan mukaiset toimeenpanoehdotukset hyväksytään.

Liitteet

1 Valtuuston päätösten täytäntöönpanolista 23.10.2023

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

---

§ 439

Väestökatsaus muuttajaprofiileihin Tampereella ja Kuusikko-kunnissa (kehittämiskokousasia)

TRE:5155/00.01.03/2023

Valmistelija / lisätiedot:
Linnamaa Reija

Valmistelijan yhteystiedot

Kaupunkitietopäällikkö Johanna Ahlgrén-Holappa, puh. 044 431 4159, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasiaintohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Väestökatsaus muuttajaprofiileihin Tampereella ja Kuusikko-kunnissa merkitään tiedoksi.

Kokouskäsitely

Kaupunginhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden strategijohtaja Reija Linnamaalle, suunnittelija Nina Kiiluselle, analyttikko Tero Mamielle sekä kaupunkitietopäällikkö Johanna Ahlgrén-Holapalle. He olivat läsnä kokouksessa asian käsittelyn ajan ja poistuivat ennen päätöksentekoa.

Perustelut

Tampereen kaupungin strategisena tavoitteena on kasvaa 3 000 asukkaalla vuosittain. Tampereen väestömäärä on ollut viime vuosina voimakkaassa kasvussa, ja väestönkasvu oli vuonna 2022 peräti 4 786 asukasta. Kasvu on ollut vuoden 2023 aikana vielä edellistä vuotta voimakkaampaa. Mikäli kasvu jatkuu voimakkaana myös tulevina vuosina, niin 300 000 asukkaan määrä saavutetaan aiemmin kuin nykyisessä väestösuunnitteessa on ennakoitu.

Väestötieto on yksi tärkeimmistä kaupungin strategisen kehittämisen lähtökohdista. Väestönkasvun kokonaismäärän lisäksi on olennaista analysoida ja hyödyntää osana päätöksentekoa väestönkasvun osatekijöiden tarkastelua. Kaupunginhallituksen kehittämiskokoukselle esitellään laaja väestökatsausaineisto, jossa on analysoitu erityisesti Tampereen muuttajaprofiileita ja verrattu Tampereen kaupungin tilannetta muihin Kuusikko-kuntiin.

Koko maan ikäjakaumaan verrattuna Tampereella korostuvat erityisesti 20-30-vuotiaiden osuudet. Vastaavasti kouluikäisten ja 50-70-vuotiaiden osuudet ovat pieniä verrattuna koko maan ikäjakaumaan.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Kuusikkovertailussa Tampere on lisännyt houkuttelevuuttaan kuntien välisessä nettomuutossa ja myös nettomaahanmuutossa. Vieraskielisten määrän kasvu ja merkitys väestönkasvulle painottuu yhä enemmän.

Tampereella vieraskielinen väestö koostuu tasaisemmin sekä opiskelijoista että työllisistä verrattuna muihin kuusikkokuntin. Tampereen muuttovoitto on viime vuosina koostunut suhteellisen pienituloisista väestöryhmistä. Tampereen seudun väestö ei ole yhtä voimakkaasti eriytynyt alueellisesti tulotason ja etnisyyden mukaan kuin Turun seudun väestö, mutta Tampereellakin on havaittavissa alueellista eriytymistä erityisesti väestön sosioekonomisen aseman perusteella.

Kaupunginhallituksen kehittämiskokouksen toivotaan keskustelevan väestökatsauksen pohjalta siitä, millaisia vaikutuksia nykyisellä voimakkaalla väestönkasvulla on Tampereen kaupungin kehittämiseen ja millaiseen kasvuun ja sen seurauksiin tulisi varautua tulevaisuudessa.

Tiedoksi

Johanna Ahlgrén-Holappa

Liitteet

1 Väestökatsaus muuttajaprofiileihin Tampereella ja Kuusikko-kunnissa

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

---

§ 440

Tampereen pysäköintipolitiikan päivityksen tilannekatsaus, vuorovaikutus ja tavoitteet (kehittämiskokousasia)

TRE:164/08.01.02/2023

Valmistelija / lisätiedot:
Nurminen Mikko

Valmistelijan yhteystiedot

Liikenneinsinööri Timo Seimelä, puh. 040 758 2104, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasiaintoimiston johtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Tampereen pysäköintipolitiikan päivityksen tilannekatsaus, vuorovaikutus ja tavoitteet merkitään tiedoksi.

Kokouskäsitely

Kaupunginhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden johtaja Mikko Nurmiselle, suunnittelujohtaja Jukka Lindforsille ja suunnittelupäällikkö Ari Vandellille. He olivat läsnä kokouksessa asian käsittelyn ajan ja poistuivat ennen päätöksentekoa.

Sirpa Pursiainen poistui kokouksesta klo 15.09-15.35 väliseksi ajaksi.

Ilmari Nurminen ja Mikko Aaltonen poistuivat kokouksesta.

Aila Dünder-Järvinen, Sirpa Pursiainen ja Oliver Priimägi poistuivat kokouksesta päätöksenteon jälkeen.

Perustelut

Tampereen nykyinen pysäköintipolitiikka hyväksyttiin yhdyskuntalautakunnassa 31.5.2016. Pysäköintiä on kehitetty Tampereella pysäköintipolitiikassa esitettyjen tavoitteiden ja toimenpiteiden mukaisesti. Lähes kaikki vuosille 2014–2022 esitetyt toimenpiteet on toteutettu.

Tampereen pysäköintipolitiikka päivitetään vastaamaan kaupungin liikennepoliittisia ja muita tavoitteita. Samalla määritellään Tampereen pysäköinnin kehittämisen suuntaviivat tulevaisuuteen huomioiden yhteiskunnan ja liikkumisen tulevaisuuden trendit. Työn aikatahtäys (visio) ulottuu vuoteen 2040 ja se ohjaa pysäköinnin kehittämistä seuraavat noin kymmenen vuotta. Työn on tarkoitus valmistua vuoden 2024 alkupuolella.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Työ tehdään laajassa vuorovaikutuksessa eri sidosryhmien kesken. Työtä ohjaa kaupungin edustajista nimetty ohjausryhmä, jonka tukena toimivat pienemmät työryhmät. Työn etenemistä esitellään kaupunginhallituksessa, liikennetoimikunnassa ja yhdyskuntalautakunnassa. Lisäksi työn loppuvaiheessa toteutetaan laaja lausuntokierros.

Työn aikana järjestetään kolme työpajaa, joista ensimmäinen pidettiin 30.8.2023. Siinä käsiteltiin pysäköinnin visiota ja tavoitteita. Työpajassa oli edustettuna yli 20 tahoja. Toisessa työpajassa käsitellään keskustan pysäköintiä ja kolmannessa toimenpiteitä. Lisäksi työssä haastatellaan erikseen pysäköintioperaattoreita, rakennusliikkeiden edustajia sekä yrittäjien ja kauppakamarin edustajia. Lisäksi haastatellaan Kiinteistöliitto, Tampereen vuokra-asunnot (TVA), Pirkanmaan opiskelija-asuntosäätiö (POAS), Tampereen opiskelija-asuntosäätiö (TOAS), Tampereen vuokratalosäätiö (VTS) ja Kotilinnasäätiö.

Päivityksen laadinnan tueksi toteutetaan lokakuussa paneelikyselytutkimus asukkaille ja puhelinhaastattelututkimus yrityksille. Kyselyissä on tarkoitus saada vastauksia vähintään 1000 asukkaalta ja 100 yritykseltä.

Pysäköintipolitiikan visio tulee korostamaan sitä, että toimivaa pysäköintiä kehitetään ihmisille ja yrityksille. Ensimmäisen työpajan pohjalta on laadittu seuraavat neljä konkreettista tavoitetta pysäköinnille:

- Pysäköintiratkaisut tukevat suunnitelmallisesti kaupunkistrategian mukaisesti kestävästä liikennejärjestelmästä ja kaupunkirakenteen kehittämistä
- Pysäköintiratkaisut tukevat elinkeinoelämän kilpailukykyä ja elinvoimaista kaupunkia
- Pysäköintiratkaisut edistävät kaupungin viihtyisyyttä, turvallisuutta ja arjen helppoutta
- Pysäköintiratkaisut tukevat kaupunkirakenteen tiivistymistä ja kestävästä kasvua

Pysäköintipolitiikan päivityksen seuraavassa vaiheessa määritetään toimenpiteet, joilla tavoitteet saavutetaan. Toimenpiteiden laadinnassa huomioidaan muun muassa pysäköintipalveluiden saavutettavuus, helppokäyttöisyys, älykkyys, monipuolisuus, joustavuus, kestävyys ja tehokkuus. Toimenpiteet on jaettu viiteen kokonaisuuteen: rakentaminen, pysäköintipalvelut, keskusta, erikoispysäköinti ja kaupungin rooli strategisena pysäköintitoimijana. Näiden kokonaisuuksien sisältämiä toimenpiteitä käsitellään erillisissä kaupungin työntekijöistä muodostetuissa työryhmissä

Toimenpiteiden ensimmäinen kokonaisuus keskittyy rakentamiseen käsittäen asuin- ja työpaikkatonttien pysäköinnin kehittämistarpeet, pysäköintiluvat ja pyöräpysäköinnin tonteilla. Toinen kokonaisuus keskittyy keskustan pysäköintiin käsittäen muun muassa

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

---

kadunvarsipysäköinnin määrät, aikarajoitukset ja maksullisuudet sekä maanlaisen pysäköinnin ja pysäköintilaitokset. Kolmannen kokonaisuuden muodostavat erilaiset pysäköintipalvelut, joihin kuuluvat esimerkiksi digitaaliset palvelut, dataan liittyvät palvelut, yhteiskäyttöautot, liikkuminen palveluna, pysäköinnin valvonta ja talvipysäköintiin liittyvät toimintamallit. Toimenpiteiden neljäs kokonaisuus muodostuu tietyille kohderyhmille kohdistetuista toimenpiteistä, joita ovat liityntäpysäköinti, pyöräpysäköinti yleisillä alueilla, sähköpotkulautapysäköinti yleisillä alueilla, jakeluliikenteen lastaus- ja purkupaikat, tilausliikenteen pysäköinti ja sähköisten ajoneuvojen latauspisteet. Viidentenä kokonaisuutena käsitellään kaupungin roolia strategisena pysäköintitoimijana.

Tiedoksi

Mikko Nurminen, Ari Vandell, Timo Seimelä

Liitteet

1 Khkeko 30.10.2023 Tampereen pysäköintipolitiikka, tilannekatsaus, visio, tavoitteet

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

---

§ 441

Tampereen kaupungin talouskatsaus 9/2023

TRE:1632/02.02.01/2023

Valmistelija / lisätiedot:

Männikkö Jukka

Valmistelijan yhteystiedot

Talousjohtaja Jukka Männikkö, puh. 050 576 7539, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasiaintoiminnanjohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Tampereen kaupungin talouskatsaus 9/2023 merkitään tiedoksi.

Kokouskäsitely

Kaupunginhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden talousjohtaja Jukka Männikölle. Hän oli läsnä kokouksessa asian käsittelyn aikana.

Perustelut

Kuluvan vuoden alkuperäisen talousarvion tulos päättyi 0-tulokseen ja kaupunginvaltuuston vuoden aikana tekemien muutosten jälkeen tilikauden tulokseksi muodostui 20,8 milj. euroa. Tammi-syyskuun toteuman perusteella laadittu tulosennuste on 36,2 milj. euroa ylijäämäinen, mikä on 16,6 milj. euroa budjetoitua parempi. Tulosennuste heikkeni elokuusta 3,8 milj. euroa. Erityisesti verohännät, mutta myös budjetoitua paremmat maankäyttösopimuskorvaukset nostavat tuloksen ylijäämäiseksi.

Kaupungin toimintakatteen ennustetaan alittuvan 10,9 milj. euroa, mikä selittyy pääosin asunto- ja kiinteistölautakunnan 9,9 milj. euroa budjetoitua paremmalla toteumaennusteella. Kasvatus- ja opetuslautakunnan ennuste on 3,7 milj. euroa budjetoitua heikompi.

Asunto- ja kiinteistölautakunnan budjetoitua paremman ennusteen taustalla ovat erityisesti maankäyttösopimuskorvaukset ja vuokratuotot. Kasvatus- ja opetuslautakunnan ylitysten taustalla ovat ateriapalvelujen ostot ja henkilöstökulut.

Vuosikatteen ennuste on 165,1 milj. euroa, mikä kattaa poistoista 128 prosenttia. Verotuloja arvioidaan kertyvän 4,0 milj. euroa muutettua talousarviota enemmän. Valtionosuuksien tilinpäätösennuste on budjetin mukainen.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Ulkoisia nettoinvestointeja arvioidaan toteutuvan 241,6 milj. euroa, mikä alittaa muutetun talousarvion 41,2 milj. eurolla. Alitus aiheutuu erityisesti talonrakennushankkeiden viivästymisestä. Pysyvien vastaavien luovutustuloja arvioidaan kertyvän yhteensä 34,1 milj. euroa.

Kaupungin lainakannan arvioidaan vähenevän 82,7 milj. eurolla. Asukaskohtainen lainamäärä on laskemassa vuoden lopussa 3 333 euroon.

Tiedoksi

Jukka Männikkö, Hanna Jääskeläinen, Vesa-Matti Kangas, konsernihallinto-
palvelualueet-liikelaitokset

Liitteet

1 Talouskatsaus 9-2023

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

§ 442

Tuloveroprosentti ja kiinteistöveroprosentit vuodelle 2024

TRE:5060/02.03.01/2023

Valmistelija / lisätiedot:

Männikkö Jukka

Valmistelijan yhteystiedot

Talousjohtaja Jukka Männikkö, puh. 050 576 7539, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasiaainjohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Vahvistetaan seuraavat verot verovuodelle 2024:

- Tuloveroprosentiksi vahvistetaan 7,60.
- Yleiseksi kiinteistöveroprosentiksi/maapohja vahvistetaan 1,30.
- Yleiseksi kiinteistöveroprosentiksi/rakennukset vahvistetaan 1,25.
- Vakituisten asuinrakennusten kiinteistöveroprosentiksi vahvistetaan 0,65.
- Muiden asuinrakennusten kiinteistöveroprosentiksi vahvistetaan 1,10.
- Yleishyödyllisten yhteisöjen kiinteistöveroprosentiksi vahvistetaan 0,40.
- Voimalaitosten kiinteistöveroprosentiksi vahvistetaan 3,00.
- Rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistöveroprosentiksi vahvistetaan 5,00.

Kokouskäsitely

Kaupunginhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden talousjohtaja Jukka Männikölle. Hän oli läsnä kokouksessa asian käsittelyn aikana.

Perustelut

Valtuustojen tulee kuntalain 111 §:n mukaisesti päättää kunnan tuloveroprosentista, kiinteistöveroprosenteista sekä muiden verojen perusteista viimeistään talousarvion hyväksymisen yhteydessä.

Verotusmenettelystä annetun lain 91 a §:n mukaan kunnan tulee ilmoittaa seuraavan vuoden veroprosentit Verohallinnolle viimeistään edeltävän vuoden marraskuun 17. päivänä. Jos marraskuun 17. päivä on muu kuin arkipäivä, ilmoitus tulee tehdä viimeistään sitä seuraavana

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

---

ensimmäisenä arkipäivänä (Laki säädettyjen määräaikain laskemisesta 150/1930 5 §). Vuoden 2024 tuloveroprosentti ja kiinteistöveroprosentit tulee näin ollen ilmoittaa Verohallinnolle viimeistään perjantaina 17.11.2023.

Kaikkien Manner-Suomen kuntien tuloveroprosentteja alennettiin kuluvalle vuodelle 12,64 prosenttiyksiköllä. Näin ollen tuloveroprosentit ovat tällä hetkellä prosentin sadasosan tarkkuudella. Ensi vuoden tuloveroprosentit tulee määrätä ja ilmoittaa 0,10 %-yksikön tarkkuudella, joten kaikkien kuntien tuloveroprosentit muuttuvat.

Jos kunta ei ilmoita tuloveroprosenttiansa määräajassa Verohallinnolle tai virheellisesti (ei 0,10 %-yksikön tarkkuudella), kunnan vuoden 2023 sovellettua tuloveroprosenttia voidaan pyöristää lähimpään prosenttiyksikön kymmenykseen vuodelle 2024 (Laki verotusmenettelystä 91 a § ja 91 b §).

Kiinteistöverolain 11 §:n mukaan kunnanvaltuusto määrää kunnan kiinteistöveroprosenttien suuruuden laissa säädettyjen vaihteluvälien rajoissa ja sadasosan tarkkuudella vuosittain etukäteen samalla, kun se vahvistaa varainhoitovuoden tuloveroprosentin.

Kuntien verotulot kertyvät kunnan tuloverosta (kunnallisvero), osuudesta yhteisöveron tuottoon ja kiinteistöverosta.

Tuloveroprosentti

Tampereen tuloveroprosentti vuonna 2023 on 7,61. Ensi vuonna tuloveroprosentti tulee määrätä 0,10 %-yksikön tarkkuudella. Vuoden 2024 talousarvio on valmisteltu 7,60 tuloveroprosentin mukaan.

Vuoden 2024 verotuloarviota tehtäessä on ollut käytettävissä alustavat tiedot vuoden 2022 verotuksesta, jonka mukaan vuonna 2022 verotettavat tulot kasvoivat Tampereella 6,0 prosenttia ja koko maassa 4,0 prosenttia. Verotettavien tulojen arvioidaan kasvavan Tampereella 14,4 prosenttia ja koko maassa 11,7 prosenttia vuonna 2023.

Kunnallisveroja on vuonna 2023 kertymässä noin 476 milj. euroa. Vuonna 2024 kunnallisveroja arvioidaan kertyvän noin 447 milj. euroa. Verotulot vähenevät vuodesta 2023, kun ns. verohännät poistuvat kuntien verotilityksistä.

Osuus yhteisöveron tuotosta

Yhteisöveroja arvioidaan kertyvän kuluvana vuonna 97 milj. euroa. Vuonna 2024 yhteisöverotilitysten arvioidaan vähenevän 10 milj. eurolla ja yhteisöveroja arvioidaan kertyvän 87 milj. euroa. Yhteisöverojen kertymäärä arvioidaan perustuu valtiovarainministeriön ja Kuntaliiton arvioon kunnille vuonna 2024 tilitettävistä yhteisöveroista ja kaupungin jako-osuusarviosta.

Tampereen jako-osuus kuntaryhmän jako-osuudesta vuonna 2023 on 4,8268 prosenttia. Valtiovarainministeriö vahvistaa vuonna 2024 käytettävät kuntien jako-osuudet joulukuussa 2023 ja osuudet voivat

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

---

poiketa nykyisistä jako-osuuksista. Kaupungin jako-osuuden kuntaryhmän jako-osuudesta arvioidaan pysyvän vuoden 2023 tasolla.

Kiinteistöveroprosentit

Kiinteistöveroprosentit määrätään prosentin sadasosan tarkkuudella. Kiinteistöverolain perusteella vuodelle 2024 kiinteistöveroprosenttivälit ovat:

- Yleinen kiinteistöveroprosentti tulee määrätä välillä 0,93-2,00 %
- Vakituisen asunnon kiinteistöveroprosentti tulee määrätä välillä 0,41-1,00 %
- Muiden asuinrakennusten kiinteistöveroprosentti tulee määrätä välillä 0,93-2,00 %
- Voimalaitosten kiinteistöveroprosentti voidaan määrätä välillä 0,93-3,10 %
- Yleishyödyllisen yhteisön veroprosentti voidaan määrätä välillä 0,00-2,00 % (kiinteistöveroprosentiksi 0,00 vain, jos valtuusto on erikseen näin määrännyt. Jos erillistä veroprosenttia ei ole päätetty, jätetään ilmoituskenttä tyhjäksi.)
- Rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistöveroprosentti voidaan määrätä välillä 2,00-6,00 % (Huom! KiintVL 12 b §:ssä mainituissa kunnissa alaraja on kunnanvaltuuston määräämä yleinen veroprosentti + 3,00 %)

Pääministeri Petteri Orpon hallituksen ohjelman mukaan yleisen kiinteistöveron osalta määrätään erillinen veroprosentti maapohjalle ja rakennuksille. Lakiesityksen mukaan maapohjan kiinteistöveron alaraja korotetaan 0,93 prosentista 1,30 prosenttiin vuodesta 2024 alkaen. Esitetty toimenpide edellyttää maapohjan veroprosentin eriyttämistä yleisestä kiinteistöveroprosentista. Jatkossa maapohjan kiinteistöveron vaihteluväli on lakiesityksen mukaan siten 1,30–2,00 prosenttia.

Vuoden 2024 talousarviovalmistelussa kiinteistöveroprosentit on pidetty todennäköisestä lainmuutoksesta aiheutuvaa muutosta lukuun ottamatta vuoden 2023 tasolla.

Esitettävät kiinteistöveroprosentit ovat:

- yleinen kiinteistöveroprosentti/maapohja 1,30
- yleinen kiinteistöveroprosentti/rakennukset 1,25
- vakituiset asuinrakennukset 0,65
- muut kuin vakituiset asuinrakennukset 1,10
- voimalaitokset 3,00
- yleishyödylliset yhteisöt 0,40
- rakentamaton rakennuspaikka 5,00

Kiinteistöveroja on vuonna 2023 kertymässä noin 106 milj. euroa. Vuonna 2024 kiinteistöveron tuotoksi arvioidaan 109,5 milj. euroa.

Tiedoksi

Jukka Männikkö, Anniina Ylä-Mattila

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

---

§ 443

Vuoden 2024 talousarvion ja vuosien 2024-2027 taloussuunnitelman hyväksyminen sekä talousarvion yhteydessä käsiteltävät valtuustoaloitteet ja talousarvioon liittyvät asiat

TRE:832/02.02.01/2023

Valmistelija / lisätiedot:

Männikkö Jukka, Linnamaa Reija

Valmistelijan yhteystiedot

Talousjohtaja Jukka Männikkö, puh. 050 576 7539 ja strategiajohtaja Reija Linnamaa, puh. 040 572 9610, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasiaintohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Vuoden 2024 talousarvio ja vuosien 2024-2027 taloussuunnitelma hyväksytään.

Talousarvio sitoo valtuustoon ja muihin toimielimiin nähden Yleiset lähtökohdat -osan Talousarvion sitovuus -luvussa määriteltyjen sitovuussäännösten mukaisesti.

Konsernijohtajalle annetaan oikeus päättää organisaatiomuutoksiin liittyvien toimintojen ja niihin liittyvien määrärahojen siirroista.

Konsernijohtajalle tai hänen määräämälleen konsernihallinnon viranhaltijalle annetaan seuraavat oikeudet:

- oikeus ottaa vuoden 2024 mahdollisiin muutettuihin talousarvioihin sisältyvä lainamäärä
- oikeus ottaa vuoden 2024 aikana lyhytaikaisia lainoja 100 milj. euron määrään saakka maksuvalmiuden turvaamiseksi
- oikeus myöntää lyhytaikaisia antolainoja konserniyhteisöille yhteensä enintään 30 milj. euron määrään saakka
- oikeus konvertoida ja maksaa ennaikaisesti takaisin kaupungin taseeseen sisältyviä ottolainoja

Talousarvion liitetietoihin sisältyvät konserniyhteisöjen tavoitteet hyväksytään kuntalain 110 §:n tarkoittamiksi kuntakonsernin tavoitteiksi.

Konsernihallinnon talousyksikkö oikeutetaan tekemään talousarvioasiakirjaan teknisluonteisia korjauksia ja tarkistuksia.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Vuoden 2024 talousarvioehdotuksen yhteydessä käsiteltävät valtuusto- ja kuntalaisaloitteet sekä niihin liitteessä annetut vastaukset merkitään tiedoksi. Aloitteet eivät anna aihetta muihin kuin liitteessä mainittuihin toimenpiteisiin.

Kokouskäsitely

Kaupunginhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden talousjohtaja Jukka Männikölle. Hän oli läsnä kokouksessa asian käsittelyn aikana.

Perustelut

Talousarvion rakenne ja sisältö

Kuntalain 14 §:n mukaan valtuusto vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta. Kuntalain 110 §:ssä on kunnan talousarviosta säädetty seuraavaa:

'Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan.

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.'

Ehdotus kaupungin vuoden 2024 talousarvioksi ja vuosien 2024-2027 taloussuunnitelmaksi on laadittu ottaen soveltuvin osin huomioon talousarvion laadintaa koskevat säännökset ja ohjeet.

Tampereen kaupungin talousarvio koostuu seuraavista osista: yleiset lähtökohdat, käyttötalousosa ja investoinnit yksiköittäin, laskelmat sekä liitteet.

Talousarvio 2024

Vuoden 2024 talousarvion ja taloussuunnitelman valmistelun lähtökohdat muodostavat Tampereen strategia 2030, pormestariohjelma, kaupungin vuoden 2022 tilinpäätös ja vuoden 2023 talousarvion toteumaennuste sekä vuosia 2024-2027 koskevat taloudelliset ennusteet.

Sivistys- ja kulttuurilautakunta jaettiin hallintosäännön muutoksella kahdeksi lautakunnaksi keväällä 2023. Uudet lautakunnat ovat kasvatus- ja opetuslautakunta sekä kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta. Tampereen kaupunginvaltuusto päätti 30.1.2023, että Tampereen Vesi Liikelaitos yhtiöitetään vuoden 2024 alussa. Uusi osakeyhtiömuotoinen vesihuoltolaitos on osa Tampereen kaupunkikonsernia ja kaupunki määrittää jatkossakin Tampereen Veden toiminta-alueen.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Työvoimapalvelut siirtyvät valtiolta kunnille vuoden 2025 alussa. Tampereen seudun työllisyysaluetta valmistellaan Tampere vastuukuntana -mallilla, johon kuuluu Tampereen lisäksi 14 kuntaa.

Tuloperusteet ja tilikauden tulos

Tampereen vuoden 2024 talousarvio on valmisteltu 7,60 tuloveroprosentin ja nykyisten kiinteistöveroprosenttien mukaan.

Verotulot vähenevät ensi vuonna 33,5 milj. euroa vuoden 2023 toteumaennusteesta ns. verohäntien poistuessa. Kunnallisverotuloja arvioidaan kertyvän 447 milj. euroa, kiinteistöverotuloja 109,5 milj. euroa ja yhteisöverotuloja 87 milj. euroa. Verorahoitus (verotulot+valtiosuudet) vähenee vuoden 2023 ennusteeseen verrattuna noin 9,7 milj. euroa.

Talousarviossa koko kaupungin yhteenlasketut nettomenot vähennettynä Tampereen Veden liiketoimintakaupan vaikutuksilla sekä omaisuuden myynneillä ja maankäyttösopimuskorvauksilla on 5,3 prosenttia (35,5 milj. euroa).

Vuoden 2024 talousarvion vuosikate on 116 milj. euroa. Ilman satunnaista erää tilikauden tulos on -12,7 milj. euroa. Tampereen Vesi Liikelaitoksen liiketoimintakaupasta tulee arviolta 165,5 milj. euron satunnainen myyntivoitto ja tilikausi päättyy 152,7 milj. euron tulokseen. Vuosikate kattaa 90 prosenttia suunnitelman mukaisista poistoista.

Investoinnit

Investointimenot ovat 285,5 milj. euroa ja ilman Veden liiketoimintakauppaa 233,7 milj. euroa. Nettoinvestoinnit ovat 283,1 milj. euroa ja ilman Tampereen Vesi Liikelaitoksen liiketoimintakaupan vaikutusta 231,3 milj. euroa. Investointien tulorahoitusprosentti ilman Veden liiketoimintakauppaa on 50.

Suurimmat investointimenot (netto) ovat talonrakennushankkeiden 127,9 milj. euron ja yhdyskuntalautakunnan 48,3 milj. euron investoinnit.

Lainamäärä

Talousarviossa varaudutaan korollinen velan 80,4 milj. euron kasvuun. Asukaskohtaisen lainamäärän arvioidaan olevan vuoden 2024 lopussa 3 594 euroa, mikä on 124 euroa vähemmän kuin vuoden 2022 lopussa. Kaupungin kasvun edellyttämien suurten investointitarpeiden vuoksi paine kaupungin lainamäärän kasvuun kuitenkin jatkuu taloussuunnitelmakauden.

Toiminnan tavoitteet

Tampereen strategia Tekemisen kaupunki hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 15.11.2021. Strategia valmisteltiin Anna-Kaisa Ikkosen pormestariohjelman 2021-2025 pohjalta. Vuosi 2024 on strategian kolmas toteutusvuosi.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Talousarvion 2024 toiminnan tavoitteet perustuvat Tampereen strategian valtuustokauden tavoitteisiin. Tavoitteita asetetaan kaupunkitasoisesti ja erikseen lautakunnille sekä liikelaitokselle ja konserniyhteisöille. Tampereen strategia ohjaa myös liikelaitoksen ja konserniyhteisöjen tavoitteiden asettamista.

Tavoitteita asetetaan lähtökohtaisesti toiminnan vaikuttavuudelle ja tuloksille, ja niissä tähdätään selkeään mitattavuuteen. Tavoitteiden luonteesta johtuen niiden asettamisessa pyritään teemalliseen jatkumoon. Talousarvioon 2024 valmistelluista tavoitteista suurin osa on samansuuntaisia kuin vuoden 2023 tavoitteet. Uusissa tai uudelleen kohdennetuissa tavoitteissa on vuoden 2024 valmistelussa huomioitu erityisesti tamperelaisten hyvinvoinnin ja terveyden vahvistaminen. Tällaiset tavoitteet liittyvät muun muassa lasten ja nuorten koulupäivän aikaiseen koettuun hyvinvointiin, lasten ja nuorten fyysiseen toimintakykyyn, turvallisuudentunteeseen ja kiusaamiseen sekä tamperelaisten liikkumiseen ja harrastamiseen, asuinalueiden yhteisöllisyyteen ja auttamishaluun ja kaupunkilaisten osallistumismahdollisuuksiin. Uusien ja uudelleen kohdennettujen tavoitteiden valmistelussa on lisäksi huomioitu Tampereen kansainvälisyys, työvoiman saatavuus, vihreä ja digitaalinen siirtymä, kaupunginosien kehittäminen sekä kaupungin houkuttelevuus työnantajana.

Strategian sisältöjä tarkennetaan lautakuntien ja kaupunginhallituksen alaiselle toiminnalle laadittavissa palvelusuunnitelmissa. Palvelusuunnitelmat laaditaan valtuustokaudelle 2022-2025. Palvelusuunnitelmien ja talousarvion 2024 sisällöt tarkentuvat vuosisuunnitelmissa. Johtokunnat tarkentavat talousarvion sisältöjä vuosittain laadittavissa palvelu- ja vuosisuunnitelmissa.

Tavoitteet hyväksytään lopullisessa muodossaan osana talousarviota 13.11.2023.

Taloussuunnitelma 2024-2027

Talousarviokirjaan sisältyy taloussuunnitelma vuosille 2024-2027. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi. Taloussuunnitelma on laadittu karkealla tasolla. Investoinneista esitetään taloussuunnitelmakauden investoinnit sekä alustavat suunnitelmat vuosille 2027-2032. Suunnitelmat tarkentuvat tulevien vuosien taloussuunnitelmissa.

Vuosien 2025-2027 talouden suunnitteluun sisältyy paljon epävarmuustekijöitä erityisesti TE-uudistuksen vaikutuksista sekä verorahoituksen kehityksen osalta. Taloussuunnitelmakauden toiminnan ja talouden tasapainottaminen edellyttää, että kaupunki pidättäytyy vuosittaisessa talousarviovalmistelussaan käynnistämästä uusia menoja lisääviä palveluja ja lisäksi valtio ei saa toimenpiteillään heikentää kuntien taloutta. Taloussuunnitelma on koko suunnitelmakauden alijäämäinen ilman toiminnan tehostamistoimenpiteitä. Tavoitteena on tasapainottaa

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

---

tuloslaskelma taloussuunnitelmakauden loppuun mennessä ja pienentää arvioitua lainamäärän kasvua.

Kuntatalouden lähivuosien talousnäkymät ovat vaikeat. Tilannetta hankaloittaa lisäksi myös hyvinvointialueiden huonosti käynnistynyt toiminnan ja talouden yhteensovittaminen. Ennakkotietojen perusteella hyvinvointialueiden vuodesta 2023 on tulossa raskaasti alijäämäinen, mikä todennäköisesti myös heijastuu kuntien talouteen negatiivisesti vuosina 2024-2027.

Kuntalain 110 §:n mukaan 'taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.'

Tampereen kaupungin taseessa on edellisiltä tilikausilta kertyneitä ylijäämiä 606,3 milj. euroa.

Investoinnit 2024-2027

Taloussuunnitelmakauden investointitaso pysyy edelleen suurena. Kaupungin ja liikelaitosten yhteenlasketut nettoinvestoinnit ilman Tampereen Veden liiketoimintakauppaa ovat taloussuunnitelmakaudella 974,3 milj. euroa eli vuosittain keskimäärin 243,6 milj. euroa.

Taloussuunnitelmakauden suurimmat investointimenot ovat talonrakennushankkeiden yhteensä 503 milj. euron investoinnit ja yhdyskuntalautakunnan 195 milj. euron investoinnit.

Korkean investointitason aiheuttamaa lisärahoitustarvetta katetaan osittain omistuksien uudelleenjärjestelyillä ja omaisuuden myynnillä. Omaisuuden myynnistä saatavia tuloja tulee ensisijaisesti kohdistaa suunniteltujen investointien omarahoitusosuuden vahvistamiseen ja velanottotarpeen vähentämiseen.

Lainamäärän kehitys 2024-2027

Lainamäärän kasvussa taloussuunnitelmakaudella varaudutaan vuosittain enintään 140 milj. euroa. Kauden lopulla korollista velkaa arvioidaan olevan noin 1,34 miljardia euroa ja asukaskohtainen lainamäärä nousee yli 5 000 euroon. Lainamäärän kasvu tulee kuitenkin todennäköisesti jäämään pienemmäksi, sillä kaikki investoinnit eivät toteudu suunnitellussa aikataulussa, joitain omistuksia järjestellään uudelleen investointien rahoittamiseksi ja jotain omaisuutta voidaan myydä sekä investointeja toteutetaan vaihtoehtoisilla rahoitusmalleilla.

Talousarviokirjan toimitus

Esitys vuoden 2024 talousarvioksi ja vuosien 2024-2027 taloussuunnitelmaksi on julkaistu kaupungin internet-sivuilla ja toimitettu sähköisesti kaupunginvaltuustolle 23.10.2023. Painettu talousarviokirja on ollut saatavilla kaupunginvaltuustolle 23.10.2023 talousarvion esittelytilaisuudessa.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Talousarvion yhteydessä käsiteltävät valtuustaloitteet ja muut talousarvioon liittyvät asiat

Kaupunginvaltuusto on 26.9.2005 päättänyt, että aloitteiden käsittelyohjeistusta ja sen noudattamista tarkennetaan, jotta vastaukset aloitteisiin tulisivat nopeammassa tahdissa käsittelyyn. Päätöksen mukaan 'jos aloitteessa edellytetään määrärahaa, se käsitellään talousarvion yhteydessä'.

Lautakunnat ja johtokunnat ovat käsitelleet aloitteita tällaisina talousarvioaloitteina. Lisäksi joihinkin lauta- ja johtokunnille kuulumattomiin aloitteisiin on viranhaltijavastaukset. Aloitteet, tiivistelmä vastauksista sekä vastaukset kokonaisuudessaan on koottu liitteeksi.

Tiedoksi

Jukka Männikkö, Reija Linnamaa

Liitteet

1 Kh 30.10.2023 Pormestarin talousarvioehdotus 2024

2 Kh 30.10.2023 Talousarvioehdotuksen yhteydessä käsiteltävät aloitteet ja niihin annetut vastaukset

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

---

§ 444

Tampereen kaupungin lausunto Pirkanmaan hyvinvointialueen asumispalveluihin liittyvistä selvityksistä

TRE:4429/00.01.03/2023

Valmistelija / lisätiedot:
Linnamaa Reija

Valmistelijan yhteystiedot

Hyvinvointijohtaja Tarja Puskala, puh. 050 595 1079, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasiaintohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Tampereen kaupungin päivitetty lausunto Pirkanmaan hyvinvointialueen asumispalveluihin liittyvistä selvityksistä hyväksyttiin.

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Tampereen kaupungin lausunto Pirkanmaan hyvinvointialueen asumispalveluihin liittyvistä selvityksistä hyväksytään.

Esteellisyys

Kalervo Kummola, Lassi Kaleva, Olga Haapa-aho, Inna Rokosa, Anneli Taina, Sinikka Torkkola ja Pekka Salmi ilmoittivat olevansa esteellisiä asian käsittelyyn. Esteellisyys todettiin hallintolain 28 §:n 5) kohdan perusteella ja he poistuivat kokouksesta asian käsittelyn ajaksi.

Kokouskäsittely

Varapuheenjohtaja Lauri Lyly toimi puheenjohtajana tämän asian käsittelyn ajan.

Kaupunginhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden strategijohtaja Reija Linnamaalle ja strategiacontroller Monika Solalle. He olivat läsnä kokouksessa asian käsittelyn ajan ja poistuivat ennen päätöksentekoa.

Asian esittelijä konsernijohtaja Juha Yli-Rajala täydensi kaupungin lausuntoa seuraavasti:

"Toiseksi viimeisen kappaleen loppuun lisätään lause: 'Tampereen kaupunki kiinnittää huomiota, että erityisryhmien asumisen rakentamiseen tulee panostaa yhteistyössä ARAn kanssa.' "

Puheenjohtaja totesi näin muutetun lausunnon olevan päätöksenteon pohjana.

Perustelut

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Pirkanmaan hyvinvointialue laatii osana strategian toimeenpano-ohjelmaansa palveluverkostonselvityksiä. Pirkanmaan hyvinvointialueen aluevaltuusto hyväksyi 14.8.2023 palveluiden verkoston kehittämisen periaatteet. Yleisiä periaatteita ovat asiakaslähtöisyys, saatavuus ja saavutettavuus, väestön palvelutarpeen muutokset, alueelliset osaamiskeskittymät, palvelujen monimuotoisuus, kustannustehokkaat palvelut ja tilat sekä laaja-alainen yhteistyö. Aluehallitus käsittelee Pirkanmaan hyvinvointialueen palveluverkkonselvityksiä ja -suunnitelmia vaiheittain syksyn 2023 aikana. Tampereen kaupunginhallitus antaa lausuntonsa selvityksistä/suunnitelmista käsittelyvaiheittain.

Pirkanmaan hyvinvointialueen aluehallitus käsittelee 18.9.2023 IKI2035-ikäihmisten palvelujen kehittämishajonnuonnosta, vammaisten asumispalvelujen ja mielenterveys- ja päihdeasiakkaiden asumispalveluihin liittyviä selvityksiä. Asunnottomuustaustaisten asumispalveluiden selvitys on osana mielenterveys- ja päihdeasiakkaiden selvitystä.

Tampereen kaupungin lausunto Pirkanmaan hyvinvointialueen asumispalveluihin liittyvistä selvityksistä

Tampereen kaupunki toteaa, että selvityksissä esitetään laajasti asumispalveluita koskevia periaatteita, mutta konkreettiset esitykset asumispalvelujen palveluverkon kehittämiseksi vielä puuttuvat ja fyysisten tilojen katselmuks on kesken.

IKI2035-ikäihmisten kehittämishajonnuoksessa esitetään kehittämisen yhtenä kärkenä kotona asumista tukevien palvelujen vahvistamista. Asumista tutussa ympäristössä halutaan tukea mm. kehittämällä kotiin annettavia palveluita ja yhteisöllistä asumista. Tavoiteskenaarioissa kuitenkin esitetään, että säännöllisen kotihoidon asiakkaiden prosentuaalista osuutta halutaan pienentää nykyisestä 21,2 prosentista 14,3 prosenttiin. Lähtökohtaisesti tämä kotona asumisen kehittämisen ja kotihoidon vähentämisen yhtälö näyttää mahdottomana toteuttaa tilanteessa, jossa sekä aiempaa iäkkäämpien että ikäihmisten määrä kasvaa. Yhteisöllisessä, tuetussa ja muissakin asumisen muodoissa juuri kotihoito on yksi asumisen tukimuodoista.

Tampereen kaupunki katsoo, että ikääntyneiden yhteisöllinen asuminen sopisi monille nykyisellään kotipalvelun varassa asuville, koska se loisi turvaa, yhteisöllisyyttä ja virikkeellisuutta. On kuitenkin tärkeää mitoittaa kohteessa toteutettava kotipalvelu vastaamaan asukkaiden hoivan tarvetta. Yhteisöllinen asuminen tulisi asemoida tavanomaisen kotipalvelun ja ympärivuorokautisen asumisen palveluiden väliin omaksi palvelutuotteekseen.

Suunnitelmissa halutaan vahvistaa omaishoitajuutta ja perhehoitoa. Tämä saattaa tarkoittaa omaishoitajien (toinen osapuoli pariskunnasta tai muu omainen) kuormittumista aiempaa enemmän, jolloin Pirkanmaan hyvinvointialueen muiden palveluiden tarve saattaa kasvaa. Perhehoitoa ei ole avattu selvityksissä riittävän tarkasti.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Kehitysvammaisten asumispalvelujen osalta palveluverkko on keskittynyt Tampereelle ja lähiympäristöön. Päihde- ja mielenterveyskuntoutujien asumisen yksiköistäkin lähes puolet sijaitsevat Tampereella. Uusia, Tampereelle sijoituvia asumispalveluiden hankkeita on vireillä kehitysvammaisten puolella yksi (Hatanpää), päihde- ja mielenterveyskuntoutujien osalta kaksi (Hiedanranta ja Mediparkin alue).

Koska Tampere lähialueineen on erittäin merkittävässä roolissa asuispalveluiden osalta, tulee yhteistyötä selkeästi tiivistää Tampereen kaupungin ja Pirkanmaan hyvinvointialueen välillä sekä selkiyttää toimijoiden työnjakoa. Lisäksi on tärkeää, että jo olemassa olevien yksiköiden (kuten esimerkiksi Koukkuniemi) kehittämistarpeet ratkaistaan ennen kuin lähdetään luomaan tai kaavoittamaan uutta. Tärkeää on huolehtia myös siitä, että operatiivisen tason yhteistyölle saadaan luotua kanavat ja tapaamiset, jotta kokonaisuus myös arjen tekemisen ja suunnittelun tasolla voidaan turvata.

Lisäksi Tampereen kaupunki toteaa, että yhteistyö vuokra-asuntojen omistajien ja Pirkanmaan hyvinvointialueen välillä on tärkeää, koska Pirkanmaan hyvinvointialueen järjestämien asumispalveluiden asunnot sijaitsevat joko osana normaalia vuokra-asuntokantaa tai palvelutaloissa. Erityisesti tämä korostuu päihde- ja mielenterveyskuntoutujien ja asunnottomuustaustaisten asumisessa.

Eritysryhmien asumista koskevassa asemakaavoituksessa ja tontinluovutuksessa keskeisenä periaatteena Tampereen kaupungilla on erityisryhmien asuminen osana sukupolvien kortteleita eli palvelukortteleita, joissa asuu monen ikäisiä asukkaita ja joissa on monen kokoisia kotitalouksia ja asuntoja on monenlaisissa hallintamuodoissa. Kyseinen periaate on syytä huomioida myös Pirkanmaan hyvinvointialueen selvityksissä ja tulevaisuuden suunnitelmissa. Tampereen kaupungilla on valmius maankäytön osalta vastata myös Pirkanmaan hyvinvointialueen tarpeisiin, kun palveluverkkosuunnitelmat valmistuvat ja tulevat päätetyiksi.

Asunnottomuuden ehkäisyn ja siihen puuttumisen osalta on tärkeää tarjota myös nuorille, naisille ja sukupuolivähemmistöille suunnattuja asumisratkaisuja. Päihde- ja mielenterveyskuntoutujien asumispalveluiden tarvetta voitaneen vastaavasti keventää huolehtimalla päihde- ja mielenterveyspalveluiden riittävydestä.

Uusien erityisryhmien asumiskohteiden osalta on tärkeää tietää, paljonko eri erityisryhmien asumispalvelukohteista on ARA-rahoitteisia ja vapaarahoitteisia. Tällä tiedolla varmistetaan se, että tarvetta vastaavia asumispalveluja pystytään tarjoamaan myös niille, jotka eivät pääse pienituloisille ja vähävaraisille suunnattuihin ARA-rahoitteisiin asuntoihin. Pirkanmaan hyvinvointialueen ja Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen eli ARAn tiivis yhteistyö on tärkeä asumispalveluiden asuntojen toteuttamiseksi.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Tampereen kaupunki korostaa vaikutusten arviointia sekä asiakkaiden että omaisten kuulemisen tärkeyttä palveluiden suunnittelussa. Nyt laadituissa selvityksissä ei ole esitetty muutosten mahdollisia negatiivisia vaikutuksia ja keinoja niiden ehkäisemiseksi ja minimoimiseksi. Myös vaikutukset sukupuolivähemmistöihin on jäänyt huomioimatta. Selvityksessä tuodaan vahvasti esiin digitaalisten palvelujen mahdollisuudet ja niiden hyödyntäminen asumispalveluissa täysimääräisesti. Tätä olisi syytä avata konkreettisemmin.

Tiedoksi

Kirjaamo/Pirkanmaan hyvinvointialue, Arto Ranta/Pirkanmaan hyvinvointialue, Tarja Puskala, Monika Sola

Liitteet

1 Tampereen kaupunkin yhteenveto ja huomiot, Pirhan palveluverkko, asumispalvelut

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

---

§ 445

Lautakuntien ja jaostojen ym. sekä viranhaltijoiden ym. päätösten otto-oikeus

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Pöytäkirjoista ilmeneviä päätöksiä ei oteta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Perustelut

Kaupunginhallitukselle on saapunut seuraava pöytäkirja:

- yhdyskuntalautakunnan 24.10.2023

sekä seuraavat viranhaltijapäätökset:

Johtaja, kaupunkiympäristön palvelualue

§ 104 Yleisten alueiden tie-, katu- ja aluetekniikan suunnittelupalvelujen

Plaana Oy:n sopimuksen siirto A-Insinöörit Civil Oy:lle, 23.10.2023

§ 105 Sopimus verkkopalvelujen tarjoamisesta paikkatietoikkunaan, 23.10.2023

Konsernijohtaja

§ 172 Lyhytaikaisen lainan nostaminen Nordea Bank Oyj:ltä, 25.10.2023

§ 170 Lausunto valtiovarainministeriölle luonnoksesta hallituksen esitykseksi kotikuntalaiksi ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi, 23.10.2023

§ 171 Palvelualueiden johtajien ja konserniyksiköiden johtajien varahenkilöt, 25.10.2023

§ 173 Painin U23 vuoden 2023 MM-kilpailujen peruuntumista koskevan sopimuksen hyväksyminen, 25.10.2023

§ 174 Kaupungin edustajan nimeäminen Kiinteistö Oy Hervannan Parkki 1 -nimisen yhtiön rakennuttamisryhmään, 25.10.2023

§ 175 KKOy Tampereen Virastotalon yleispanntaussitoumuksen hyväksyminen, 25.10.2023

Strategiajohtaja

§ 25 Tampereen palkinnon hankinta, 24.10.2023

§ 24 Tampereen kaupungin osallistuminen MJÖLK Movies Oy:n tuotannon Avgrunden tukemiseen markkinointituella, 23.10.2023

Tietohallintojohtaja

§ 108 Seudullisen eVaka-moniosajatiimin kilpailuttamisen asiantuntijapalvelun pienhankinta Kuntien Tiera Oy:ltä, 23.10.2023

§ 109 Tampereen kaupungin tietovarastoinnin asiantuntija- ja ylläpitopalveluiden hankinta, 23.10.2023

§ 110 Perustietotekniikan palveluiden hankinnan asiantuntijapalvelun hankinta Istekki Oy:ltä, 25.10.2023

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Työllisyysjohtaja, Työllisyys- ja kasvupalvelut
§ 163 Palveluohjaajan viran täyttäminen Työllisyys- ja kasvupalveluissa,
23.10.2023
§ 167 Erityisasiantuntijan viran täyttäminen Työllisyys- ja
kasvupalveluissa, 26.10.2023

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

---

§ 446

Tiedoksi merkittävät asiat

TRE:8746/00.01.03/2022

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Päätösehdotus oli

Merkitään tiedoksi.

Perustelut

1) Lautakuntiin menossa olevia asioita:

- asunto- ja kiinteistölautakunta 2.11.2023
- elinvoima- ja osaamislautakunta 1.11.2023
- kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 31.10.2023

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Muutoksenhakukielto

§436, §437, §438, §439, §440, §441, §442, §443, §444, §445, §446

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

-vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)

-virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)

-etuosto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)